

BERGSLUFT

Medlemsblad för Elin Wägner-sällskapet nr 27

April 1999

ISSN 1103-4165

Elin Wägner-dagen 1999

firas lördagen den 15 maj i Bergs Bygdegård kl.14
(Årsmöte kl.13)

Marie Selander

sjunger och berättar om kvinnligt musikskapande
och kvinnliga förebilder från fäbod till Fogelstad
under rubriken

Från Nursery Rhymes till O Fåglastad

Kaffe serveras. Vi säljer böcker, kort och tröjor.
Efter programmet är Lilla Björka öppet för besök
och visning.

Alla är hjärtligt välkomna till årets Elin Wägner-
dag. Tag med vänner och bekanta!

Middag på Lilla Björka

blir det för alla dem som vill stanna kvar och
umgås med andra Elin-vänner. I det nyrenoverade
vardagsrummet hoppas vi att många ska trivas och
njuta av Ansas goda mat (ca 100 kr). Anmälan till
middagen måste vi ha senast tisdag den 11 maj till
sekr:s telefon(svarare) 0470-77 55 57.

Inbetalningskort

för medlemsavgiften 1999 (oförändrat 100 kr)
medföljer detta utskick liksom bokslut och
verksamhetsberättelse. Det underlättar för kassör
och sekreterare om vi slipper skicka en
påminnelse om avgiften.

Årsmöte

Alla medlemmar kallas härmed till årsmöte i
Bergs bygdegård den 15 maj kl.13.
Valberedningen (Kerstin Axén Krag, 0470-24552,
och Britt Mossberg, 0470-53172) vill gärna ha
förslag på personer som är intresserade av att delta
i styrelsearbetet.

Dagordning för årsmötet:

1. Val av ordförande och sekreterare för mötet
2. Val av två protokolljusterare tillika rösträknare
3. Fråga om årsmötets behöriga utlysande
4. Styrelsens verksamhetsberättelse
5. Styrelsens ekonomiska berättelse samt
revisorernas berättelse
6. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
7. Fastställande av medlemsavgiften
för nästkommande år
8. Val av ordförande för nästa verksamhetsår
9. Val av övriga styrelseledamöter
10. Val av två revisorer jämte två suppleanter
11. Val av valberedning
12. Information om Lilla Björka
13. Övriga frågor

En fin present

har sällskapet fått motta av Karin Westman Bergs
döttrar. De har nämligen beslutat att skänka ett
antal böcker av Emilia Fogelclou som deras mor
efterlämnat. Böckerna står enligt deras önskan på
Lilla Björka där våra besökare har möjlighet att ta
del av dem.

Elin Wägner-sällskapet, Skir, Svanaholm, 355 91 VÄXJÖ
Postgiro 22 21 27-3

Bergsluft

Redaktion: Marianne Enge Swartz och Solveig Hammarbäck

Telefon 0470-775557

En ny bok av Elin Wägner

kommer i dagarna ut på Norstedts förlag. Det är vår outtröttliga medlem Helena Forsås-Scott som samlat ett antal Wägner-artiklar i olika ämnen, skrivit ett intressant förord och försett dem med ett Elin-citat som titel: *Vad tänker du mänsklighet?* Norstedts presenterar boken närmare på bifogat blad och erbjuder boken för 190 kr+25 kr porto (ordinarie pris 269 kr). Ring 08-7893130 eller faxa 08-7893170 för beställning. Alla medlemmar i Elin Wägner-sällskapet kan känna sig stolta över att denna bok nu kommer ut: vi har nämligen bidragit genom att bekosta inskrivningen av artiklarna på diskett.

Elin Wägner på engelska

är något som många längtat efter. I *Swedish Book Review* kommer snart ett kapitel ur *Norrtullsligan* och ett ur *Kvarteret Oron* i engelsk översättning av våra amerikanska medlemmar Betty Cain och Ulla Sweedler. Deras fullständiga översättning av båda romanerna är under granskning för eventuell utgivning på ett amerikanskt universitetsförlag under titeln *Stockholm Stories*.

På en stor konferens i Seattle

kommer man också att kunna lyssna till föredrag om Elin Wägner. Den 28 april till 1 maj samlas The Society for the Advancement of Scandinavian Study för sitt 89th Annual Meeting och bland de många föreläsningarna hittar vi följande rubriker: "Elin Wägner's *Norrtullsligan* as Feminist Utopia" med Eva Heggstad, Uppsala och "Narration and Gendered Identity: The Late Texts of Elin Wägner" med Helena Forsås-Scott, London.

Också i Haag

kommer man i maj att kunna lära känna Elin Wägner. Där uppmärksammar man fredskonferensen 1915 (som Elin deltog i) med en stor konferens. Kvinnor för Fred deltar med en utställning och vi har till denna utställning låtit trycka upp ett stort antal av Sarah Deaths översättning till engelska av kapitlet "Molnfödelse" i *Väckarklocka* att delas ut bland konferensdeltagarna. Vi hoppas på så sätt bereda marken för vårt nästa projekt: en fullständig översättning till engelska av *Väckarklocka*.

Ny ordförande i DELS

(De Litterära Sällskapens Samarbetsnämnd) blev Marianne Enge Swartz vald till härom dagen. Hon tar över ordförandeklubban efter Bure Holmbäck och kommer att arbeta för att samarbetet mellan de litterära sällskapen intensifieras, bl.a. genom att utnyttja tidskriften Parnass som informationskanal. Marianne hälsar alla välkomna till de Litterära Sällskapens Dag den 23 maj på Skansen. För program och tider se annonsering i pressen.

I Elin Wägners fotspår

i Småland är det nu lätt att resa omkring. Växjö kommun har nämligen låtit Ingela Bernstein-Svensson framställa ett häfte med bifogad bilkarta där man får hjälp att orientera sig i trakterna kring Berg och Tolg, Elins hembygd. I bild och text kan vi här få hjälp att hitta fram till hus och landskap som har anknytning till Elins liv och verk. Häftet kostar 40 kr och det kommer att finnas att köpa på Elin Wägner-dagen i Berg och hela sommaren på Lilla Björka. Man kan också beställa det från oss (40 kr+10 kr porto på pg 22 21 27-3) eller köpa det på Turistbyrån i Växjö, 0470-41410.

På Lilla Björka

kommer vi i sommar att bjuda på en Siri Derkert-utställning i Elins nyrenoverade vardagsrum. Vi hoppas kunna hålla öppet varje dag i juli kl.11-17 och räknar med att ha vernissage i samband med Berg-veckan den 3-11 juli. Sprid information om utställningen och bjud med vänner och bekanta till ett minnesvärt besök på Lilla Björka!

Lilla Björkas blåa vardagsrum

med silvertak var också platsen för ett möte den 21 mars då Lena Trojer, professor vid Högskolan i Karlskrona-Ronneby, berättade om sin väg till vetenskapen. "Det var mötet med Flory 1984 som ledde mig in på Elin Wägners tankar", berättade Lena. Efter det mötet var det svårt att tänka sig en fortsättning på den naturvetenskapliga karriären inom industrin. I dag arbetar hon vid institutionen för arbetsvetenskap och har till uppgift att bygga upp en forskningsenhet med syftet att bredda förståelsen för kvinnofrågor hos naturvetare och tekniker.

Välkomna till Fogelstad

där man även i sommar ger fjolårets publiksuccé, musikteatern "O Fåglastad" av Ingegerd Monthan och Marie Selander. Inga Landgré och Lena-Pia Bernhardsson medverkar och tillsammans med ett stort antal duktiga amatörskådespelare och musiker kommer de att levandegöra den magiska Fogelstadepoken, där vi kan hämta så mycket idéer och inspiration för att förstå vår tids problem.

Föreställningar ges den 30 juni - 11 juli, onsdag-fredag kl.18.30 samt lördag och söndag kl.16.30. Biljetter (150 kr vuxna, 100 kr ungdomar) kan bokas fr.o.m. den 17 maj på följ. telefonnummer: Turistbyrån i Katrineholm, 0150-57241 Petterssons Bokhandel, 0150-16400 Teaterns kansli, 0150-54601

I samband med teaterbesöket kan man också besöka en nygjord utställning om Fogelstadgruppen och den kvinnliga medborgarskolan. Det finns också en CD-skiva med musik och sånger från föreställningen som kan köpas på plats eller beställas från något av ovanstående telefonnummer.

Gå på Fogelstadkurs i sommar

erbjuder Kjesäters folkhögskola. Läs mera om kursen i det informationsblad som medföljer detta utskick.

Från det riktiga Fogelstad

har vi fått en hälsning genom en gåva av bibliotekarien Kerstin Larsson, Växjö. Hon har till Elin Wägner-sällskapet överlämnat fotografier och renskrivna lektionsprotokoll från den sommarkurs på Fogelstad hon bevistade 1944. Av ansökningsblanketten framgår att kursen ägde rum den 6-28 juli och att den kostade 210 kr. Inträdesvillkoren var att man skulle ha god hälsa och vara 20 år fyllda.

Kerstin berättar att hon sommaren 1944 var en 24-årig Uppsalastudentska som blivit nyfiken på Fogelstad genom att hon hade vänner som varit där och berättade så entusiastiskt om stämningen och gemenskapen på skolan. Kriget omöjliggjorde utlandsresor och bidrog kanske också till att människor sökte efter gemenskap med andra.

På Fogelstadkursen var hon den yngsta och hon mötte där många kvinnor med skiftande bakgrund och erfarenheter. "Jag var för ung för att riktigt känna mig hemmastadd där", berättar hon, "men efteråt har jag förstått att jag fick med mycket från kursen som senare format mina attityder och föreställningar".

Lektionsprotokollen, som Kerstin pietetsfullt bevarat genom åren, är förda med stor noggrannhet. Det var en del av pedagogiken på Fogelstad att två kursdeltagare varje dag skulle föra protokoll över dagens aktiviteter och varje morgon inleddes med att föregående dags protokoll lästes upp. De yttre ramarna var desamma, uppstigning kl.8.15, gymnastik kl.8.30, frukost kl.9 o.s.v. men innehållet i dagens olika föreläsningar varierade stort. Där kunde man på morgonen få höra Honorine Hermelin föreläsa om jordens historia och på eftermiddagen införas i kommunalpolitikens formella mysterier. Däremellan hann man också med att tränas i dramatisk välläsning av Gerda Lundeqvist, som delade ut förhållningsorder:

Sålunda borde vi framför allt samla oss till lugn. Detta kan enbart lyckas, om vi koncentrerar våra tankar till diafragman. All spänning måste bort. God andhämtning är av vikt. Iaktta skiljetecken. Vid punkt kan t.ex. tonläget skifta och ni bör se framåt i texten. Läsningen måste bli legato i allmänhet mer melodisk. Läsaren måste artikulera ordentligt, skapa stämning hos åhöraren, som då finner mer nöje i att lyssna.

Hur var det då med Komtemåttan? Ja sanningen att säga är det bara en enda gång under kursen som man kommer igång med ett rollspel. Dessförinnan håller Ebba Holgersson långa föreläsningar om allt man måste veta för att kunna delta i det kommunala livet. En tanke inställer sig: kanske var det just för att det var så sällan som det förekom lekfulla avbrott från föreläsningarna som just dessa har fastnat i minnet hos så många? Kerstin Larsson vill också lyfta fram det estetiska på Fogelstad som starkt påverkande: "Den ljusa grönskan av trädskronor i parken, blomsterfången av pioner och spirea i föreläsningssalen på vinden, Elsa Stenhammars sånglektioner i salen med vita gardiner, allt tycktes beakta kursdeltagarnas lekamliga och andliga trivsel". /S. Hammarbäck

Starta en studiecirkel

kring Elins böcker vill många göra. Nu erbjuder sig Folkuniversitetet att hjälpa till med rådgivning och ekonomiskt stöd till studiecirklar. Folkuniversitetet finns över hela landet. På hemsidan finner du alla uppgifter: www.folkuniversitetet.se

Det går också bra att ringa till Växjökontoret, 0470-14420, så hänvisar de dig till närmaste kontor.

Boka in höstseminariet

på St. Sigfrids folkhögskola den 25-26 september. I år kommer det att handla om Elin Wägner och journalistiken och innehålla många intressanta programpunkter, bl.a. utdelandet av årets väckarklockepris. Dessutom erbjuder seminariet stimulerande umgänge och skön samvaro i en vacker och rofylld miljö. Du som inte varit med någon gång på våra seminarier borde pröva det!

En egen litterär skylt

har Ulla Isaksson fått. Den är placerad utanför det höga vita huset i slutet av Fleminggatan. Just det huset var förebilden till hennes roman *Kvinnohuset*.

Elin var tidigt ute

men August var före, påpekar Carl-Olof Johansson, sekreterare i Strindbergsällskapet. Se bara här, särskilt sista meningen:

Vetenskapen har icke förbättrat jordbruket trots dess eget påstående. Ty endast arbete, träget och ärligt, ger skördar. Men kemisternas gödningsämnen ha ofta förstört jorden.

(Strindberg, *En ny blå bok*, 1908, s.680 i originalupplagan)

Tillägnan

Det ljuder en väckarklocka
i våra liv
Men lyssnar vi?

Den ringer med klara
distinkta signaler

Men det är skönt
att vända sig om
och sova vidare

Våren kommer
men ovanligt tyst

Den kravlar fram
ur vinterns famn
med glesnande flyttfågelsträck
som vore den gammal redan

Men jag tittar på vitsipporna
köper en häftig kavaj
får ny terminal på jobbet
och tänker
No Immediate Danger
och plockar mig ett nässelkok

Elsa Engnell

Nästa nummer av Bergsluft

kommer ut i mitten av augusti
tillsammans med program för
höstseminariet den 25-26/9.

Redaktionen tar tacksamt emot artiklar
och notiser.

Manusstopp: 1 augusti